

# Kanun ve Antlaşma



- Bütün kanun, antlaşmanın bir parçası idi. Arheologlar böyle antlaşmalar sık sık bulmuşlar. Orada bir kral kendi halkıyla bir sözleşme yapıyor: kralın vazifesi halkını korumak, halkın vazifesi ise, krala itaat ve hizmet etmek idi.
- Son olarak iki taraf yemin ediyorlar, bu antlaşmaya uyacaklar diye. Yoksa ne gibi cezalar olacak da yazılıyor. “Bu cezalar benim üzerime gelsin, eger bu antlaşmayı tutmazsam” diye kişiler kendi kendine lanet okurdular.
- Bu antlaşma sade İsrail halkıyla yapıldı, başka halklar bunun dışındadır. Onun için biz bugün o on buyruğa bakıp da, “Bunlar bizim için geçerlidir” diyemeyiz. Bizim için geçerli olan antlaşma, İsa’nın yeni antlaşmasıdır.

# Kanun ve Antlaşma

## Yeremya 11:3-8

3 Onlara diyeceksin ki, 'İsrail'in Tanrısı RAB şöyle diyor: Bu antlaşmanın koşullarına uymayan lanet altındadır!

4 Atalarınızı Mısır'dan, demir eritme ocağından çıkardığımda bu antlaşmaya bağlı kalmalarını buyurdum. Onlara dedim ki: Sözümü dinleyin, buyurduğum her şeyi yerine getirin. Böylece siz benim halkım olursunuz, ben de sizin Tanrınız olurum.

5 İşte o zaman süt ve bal akan ülkeyi -bugün sizin olan ülkeyi- atalarınıza vereceğime ilişkin içtiğim andı yerine getirmiş olacağım." "Amin, ya RAB" diye karşılık verdim.

7 Atalarınızı Mısır'dan çıkardığım günden bu yana sözümü dinlemeleri için onları defalarca uyardım. 8 Ama dinlemediler, kulak asmadılar. Bunun yerine kötü yüreklerinin inadı uyarınca davrandılar. Ben de uymalarını buyurduğum, ama uymadıkları bu antlaşmada açıklanan bütün lanetleri başlarına getirdim."

İTAAT



Toprak & Huzur



değil: 'kurtuluş', 'sonsuz yaşam', 'cennet'



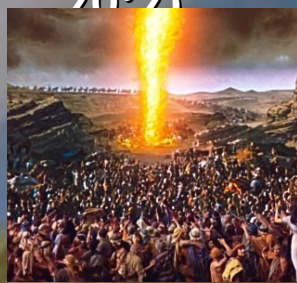
# Kanun ve Antlaşma

## Adım adım Kanunun verilmesi

**1. Hazırlık**  
arınma - kutsal-  
lık (Çık 19)



**2. Taraflar**  
YHVH - Mısırdan  
çıkan halk (Çık  
20:2)



**3. Şartlar**  
10 emir-613 mitsvot  
(Çık 20-23)



**4. Sonuçlar**  
Bereketler ve  
lanetler (Lev 26)



**5. Yürürlük**  
Kurban kanı  
serpiliyor (Çık 24)



**Buyruk  
-lar**

**Tapınma  
sistemi**

# Allahın buyruklarının özü: SEVGİ

“Allah sevgidir” (1.Yuh 4:8)

“Sevgi ve barış Allahı” (2.Kor 13:11)

“Sevgililer, madem Allah bizi öyle sevdi, biz de lazım birbirimizi sevelim” (1.Yuh 4:11)

Matta 22:37-40

37 Ve İsa ona şöyle konuştu: "Allahın olan **Rabbi seveceksin bütün yüreğinle, bütün canınla ve bütün aklınla.** (Yasa 6:5)

38 En büyük ve en birinci buyruk budur.

39 Ama ona benzeyen ikinci bir tane daha var:

**'Komşunu kendin gibi seveceksin.** (Lev 19:18)

40 Musa'nın bütün kanunu ve peygamberlerin yazdıkları bu iki buyruğa dayanıyorlar."



**ALLAHI  
sev**

**KOMŞUNU  
sev**

# Allahın buyruklarının özü: SEVGİ

## Rom 13:8-10

8 Birbirinizi sevmekten başka hiç kimseye borcunuz olmasın Çünkü kim başkasını severse, Allah kanunu yerine getirmiş oluyor.

9 Çünkü, 'zina etme', 'katillik etme', 'çalma', 'yalan söyleme', 'açgözlülük yapma' ve daha ne kadar buyruk varsa, hepsi şu sözde toplanır: "Komşunu kendin gibi sev!"

10 Komşusunu kim severse, kötülük işlemez. Ve böylelikle sevgi, Allah kanununun tamamlanmasıdır.

## Gal 5:14

Çünkü bütün Allah kanunu bir sözde tamamlanıyor: 'Komşunu kendin gibi sev'.

## Yakup 2:8

Ama Kutsal Kitaba göre kralın kanunu şudur: "Komşunu kendin gibi seveceksin!". Onu yerine getirdiniz mi, iyi yapacaksınız.

“SEVGİ kanununun tamamlanmasıdır”  
Yeterince seviyor musun ?





# On Emir (Çıkış 20:1-20)

**Komşunu SEV!**



**Allahı SEV!**

özetliyor

açıklıyor



özetliyor

açıklıyor

**613 Mitzvot**

- Bütün Musanın kanununda 613 buyruk var (İbranice: 'mitzvot').
- On buyruk onların özüdür, o 613 mitzvotu özetliyorlar. Ama halk sadece bu on tane değil, bütün buyrukları yerine getirmeye mecburdu.
- İsa kendisi bu on buyruk iki buyruğa indirdi: Matta 22:34-40

KOMŞUNU SEV	ALLAHI SEV
6. katillik etme	1. başka tanrın olmasın
7. zina etme	2. put yapmayacaksın
8. çalma	3. adını boşuna anma
9. yalan söyleme	4. Şabat gününü tut
10. açgözlü olma	5. Anana babana saygı

- Bu on buyruk İki taşın üzerine yazılmıştı. Bu iki taş İsa'nın iki buyruğu gösteriyorlar: Allahı sev - komşunu sev !

# On Emir (Çıkış 20:1-20)

**Rom 7:14** Biliyoruz, Allah kanunu ruhça bir şeydir.

**Musa'nın on emrine bir göz atalım:**  
- emirler 1-5'e ve 6-10'a kadar  
- orada bir sıra, bir gelişme var mı?

**DIŞARIDAN**  
**İÇERİYE**  
doğru bir gelişme var



**GÖKTEN**  
**EVE**  
doğru bir gelişme var

6. katillik yapma  
7. zina etme  
8. çalma  
9. yalan söyleme  
10. açgözlülük yapma

1. Başka tanrın olmayacak  
2. put yapmayacaksın  
3. adımı boşa ağzına alma  
4. Şabat gününü kutsal tut  
5. Anne ve babana saygı göster

# A. Günlük yaşam için kanunlar (= komşunu sev)

## 1. İnsanın canı dokunulmazdır

- katillik Çıkış 20:13; Yasa 5:17
- insan kaçırmak 21:16-21, Yasa 24:7
- kölelere acımasızca davranmak Çık 26-31

## 2. Kadınların yeri korunmalı

- Çıkış 21:7--32; 22:16-17; Yasa 21:10-14
- kandırıp yatarsa o kızı evlenmek zorunda
- savaş esiri olmaz, ancak evlenmekle
- kızın namını korumak Yasa 22:13-30
- boşanma kağıdı Yasa 24:1-5



## 3. Toplumda zayıf olanlara yardım

- En fazla 7 sene kölelik Çıkış 21:2, 5-6
- Fakirleri yemek brakmak Levi 25

## 4. Kimseye zorbalık yapılmayacak

- tefecilik Çıkış 22:21-27; Levi 25:35-36; Yasa 23:19
- körleri, sağırları saptırmak Levi 19:14, 27:18
- ihtiyaç olan şeyler rehin alınamaz Yasa 24:6-17



# A. Günlük yaşam için kanunlar (= komşunu sev)

## 5. Miras kanunları

- kadınlar da toprağı miras alabilir Levi 25; Sayı 27:5-7; 36:1-9; Yasa 25:5-10

## 6. Herkesin malı korunacak

Çıkış 20:15; 21:33-36; 22:1-15; 23:4-5; Levi 19:35-36; Yasa 22:1-4; 25:13-15

## 7. İşçilerin hakkı verilecek

Levi 19:13; Yasa 24:14; 25:4

## 8. Şabat gününde herkes dinlenecek

- yabancılar, köleler, hayvanlar - Çıkış 20:8-11; 23:12; Yasa 5:12-15

## 9. Toprağın bereketi paylaşılacak

- tarla ve bağda nadas etmeyin Yasa 24:19-21

- Şabat yılı Çıkış 23:10-11

- Yubil yılı Levi 25:3-55

- Levililer için ondalık Yasa 14:28-29



# A. Günlük yaşam için kanunlar (= komşunu sev)

## 10. Evlilik korunacak

- zina Çıkış 20:14
- akrabalık evlilikleri Levi 18:6-23
- homoseksüellik Levi 20:10-21
- kızın ırzına geçmek Yasa 22:13-30
- yabancılarla evlenmek Yasa 7:3-4

## 11. Hayvanlara bile saygı gösterilecek

- düşmanın eşiği Çıkış 23:5
- hayvanlara yem bırakmak Çıkış 23:11
- yuvada ana kuş ve yumurtalar Yasa 22:4-7
- harman döven öküz Yasa 25:4

## 12. Toplumda herkesin yerine saygı olacak

- Yabancılar, dullar, öksüzler - Çıkış 20:12; 21:15,17;
  - Allaha ve önderlere küfür etmek Çıkış 22:28;
  - Yaşlılara, anne ve babaya saygı Levi 19:3,32; 20:9
- Yasa 17:8-13; 21:15-21; 27:16



# A. Günlük yaşam için kanunlar (= komşunu sev)

## 13. Şer atmak ve yalancı şahitlik

Çıkış 20:16; 23:1-3; Levi 19:16; Yasa 5:20; 19:15-21

## 14. Adaletli mahkemeler

Çıkış 23:6,8; Levililer 19:15; Yasa 1:17; 10:17-18; 16:18-20; 17:8-13; 19:15-21

## 15. Cezalar aşırı ve aşağılayıcı olmasın

- En fazla kırk kırbaç Yasa 25:1-5
- göze göz, dişe diş Çıkış 21:24

## 16. Kimse kanunun üstünde olmayacak

- Krallar bile: kendi eliyle kanunu kitaba yazacak, her gün okuyacak
- Kendini başka İsraililerden üstün saymayacak Yasa 17:18-20

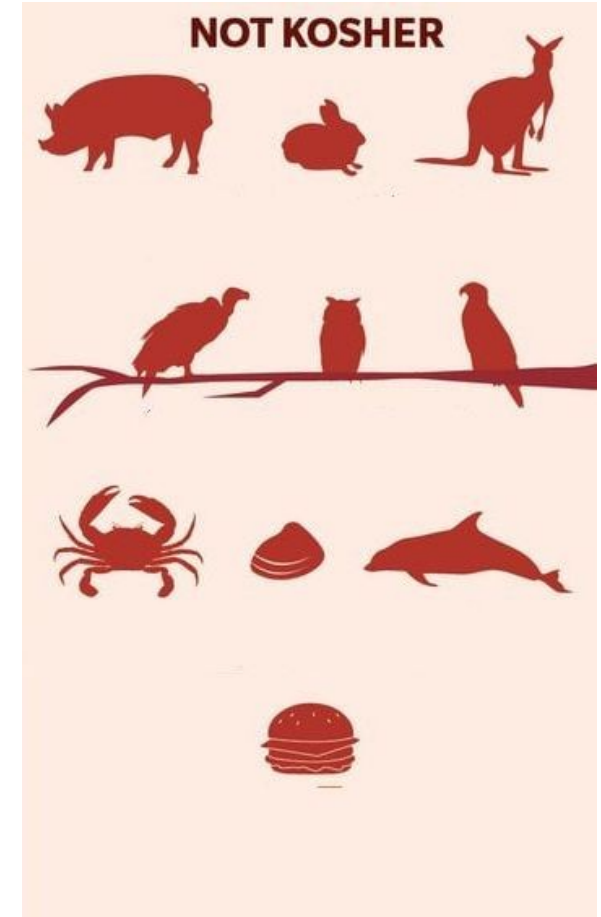




# A. Günlük yaşam için kanunlar (= komşunu sev)

## 17. Yasak yemekler :

- kanlı etler (kan hayat demektir, kutsaldır - Yar 9:4; Levi 17:11; Yasa 12:23, kan günahın kefareti için kullanılırdı Yasa 12:27)
- kendiliğinden ölmüş ya da yırtılmış hayvanlar - Levi 11:39; 17:15
- Hayvanların kuyruk ve iç yağları (Rabbe kurban olarak verilirdi) - Levi 3:3
- memeli hayvanları: ayırık tırnakları olmayan ve geviş getirmeyen her hayvan - Levi 11
- kuşlar: leş yiyenler - Levi 11
- deniz hayvanları: kanatlı ve pullu olmayanlar - Levi 11
- böcekler: çekirgelerden başka hepsi - Levi 11
- bütün sürüngenler - Levi 11
- insanı öldürmüş bir öküzün eti yasaktı - Çıkış 21:28
- meyvalar ilk üç sene yasaktı - Levi 19:23-25, Levi 25; Say 27:5-7; 36:1-9; Yasa 25:5-10



# A. Günlük yaşam için kanunlar (= komşunu sev)

## 18. Temizlik kanunları

- yasak etlerden yemek (Yasa 14:3)
- ölü hayvana ya da insana dokunmak (Levi 11:24-38)
- cüzam (deri hastalıkları) Levi 13; 14:33-53
- evlerde cüzam !
- bedenden çıkan akıntılar (kan, meni, irin) Levi 15

## 19. Ruhlara, cinlere ve ölülere danışmak

- büyücüler öldürülmeli Çıkış 22:18; Levi 19:26,31; 20:6
- çocuğunu kurban olarak kesmek Yasa 18:9-14;

## 20. Halkın önderleri

- krallar yabancı olmayacak, beygir toplamayacak, çok kadınla evlenmeyecek, altın biriktirmeyecek (Yasa 17:14-17)
- sahte peygamberler öldürülmeli Yasa 18:20-22

